

מזכרת

*

משמחת

הבר מצוה

של

מרדכי שיחי זעליגזאן

כא אייר ה'תשנ"ה

*

שנת הקהל

חמשת אלפים ושבע מאות וחמשים וחמש שנה לבריאה
תשעים ושלוש שנה להולדת כ"ק אדוננו מורנו ורבנו

פתח דבר

בעמדנו בשמחת הבר מצוה של בנו מרדכי שיחי, הננו בזה להודות לה' על הטוב אשר גמלנו ושהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, לחגוג את שמחת הבר מצוה של בנו ה' מרדכי שיחי.

בהזדמנות זו הננו לברך ולהודות מקרב לב עמוק לכל ידידינו ומכירנו שיחיו אשר באו להשתתף בשמחה זו. בתור "תשורה" ומזכרת הננו להגיש לידידינו ומכירנו קונטרס שנדפס במיוחד לכבוד יום שמחתנו, שמחת הבר מצוה.

הקונטרס כולל:

- (1) "דברי צדיקים קיימים לעד". צילום המכתב קדש דכ"ק אדמו"ר הכ"מ לרגלי הולדת של ה"בר מצוה לאורך ימים ושנים טובות.
- (2) שיחת פורים תשכ"ח בכיאר השייכות בין מצות תפלין וימי הפורים (יום שבו התחיל הבר מצוה להניח תפלין).
- (3) לקט תשובות שהואיל כ"ק אדמו"ר לזכני בהם, בעניני מקדש וגאולה. ובהתאם לדורשים בהלכות החג שבועיים לפני החג נכלל גם תשובת כ"ק אדמו"ר בענין כתיבת הראשי תיבות ד"חג השבועות".
- (4) צילומי תשובות כ"ק אדמו"ר בכתי"ק (בתקופת שנות תשמ"ב- תנש"א).
- (5) "זכור ימות עולם". רשימת יומני דחדש אייר תשמ"ב (תקופת ההולדת של הבר מצוה).

*

ונחתום בדברי רבינו נשיאנו: דער ענין פון א בר מצוה האט א פארכונד מיט גאולה ויציאה לחופש... דער יצר טוב איז מתחיל פעולתו פון יום הבר מצוה, וואס דערפאר זאגט ער אויף דעם אין זהר, אז אני היום ילדתיך (ענין

מפתח כללי:

פותחין בברכה:

מכתב כ"ק אדמו"ר להולדת הבר מצוה.....3

דבר מלכות:

מרדכי היהודי ומצות תפלין.....4

תשובות הרבי.....5

א. ושכנתי בתוכם כו' ואמרו"ל בתוך כאו"א

ב. תרומת הדשן של בית המקדש השלישי

כתבי קדש של הרבי.....9

א. "כא אייר" בלוח "היום יום" של הרבי

ב. הגהות הרבי על מאמר הבר מצוה

ג. ראשי תיבות ד"חג השבועות"

ד. בנושא הדפסת הערות ל"היום יום"

ה. מענה על רשימה אודות קונטרס ד"ה "ומעין"

יומן אייר - סיון תשמ"ב.....16

מאמרי חג השבועות.....18

הבר מצוה שייך לגאולה ויציאה לחופש, שהרי אז מתחיל היצר טוב לפעול פעולתו, ולכן אומר על זה בזהר שאז "אני היום ילדתיך" (שיחת יב תמוח תשכ"ז, כתחילתו).

ואנו תפלה, שבקרוכ ממש נזכה כולנו בתוככי כלל ישראל, לקיום פסק ההלכה ד"מסמך גאולה לגאולה", מגאולה פרטית זו (כנ"ל בשיחה) דבעל השמחה, הבר מצוה, לגאולה כללית, האמיתית והשלימה, ותיכף ומיד יקויים היעוד: תזכה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקדש, לבית המקדש השלישי, ושם גופא לקדש הקדשים.

מיכאל אהרן וחנה
זעליגזאן

כא אייר, תשנ"ה
קראון הייטס, ברוקלין נ.י.

זליגסון - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

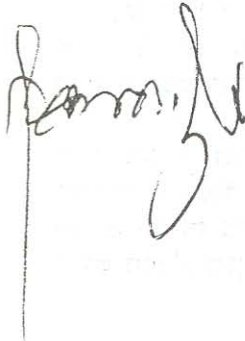
ב"ה, כה" אייר חשמ"ב
ברוקלין, נ. י.

הרפ"ח אי"א נו"נ צום יום הולדת
מוה" מיכאל אהרן שלי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן
למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לברייתו
של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברייתו כן
יכניסוהו לתורה ולתופה ולמעשים טובים,
ויגדלו ביחד עם זוג"ת מ"ת מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר, שזהו הענין דפורים. שאופן הראשון שלומדים שלומדים הפסוק הוא כפשוטו. אמנם אח"כ כשנעשה לגדול אזי לומדים גם הפירוש בגמ' מגילה אורה זו תורה וכו'. והיינו שתורה שבע"פ מגלה מה שמוסתר ובהעלם כתושב"כ.

ועד"ז כשנעשה הנס: היאך יתכן שיהי אורה שמחה ששון ויקר כפשוטו ? הנה על זה מגלה (כתושבע"פ) הפנימיות והטעם וההסברה - אורה זו תורה ושמחה זו יו"ט וששון זו מילה ויקר אלו תפלין.

המזן רצה לנתק הקשר ושייכות שבין ישראל להקב"ה ע"י שיבטל מצות שבת, מילה יום טוב ותפלין, ולכן גזר גזירות עליהם. ולכן מה שיהודים התעקשו ומסרו נפשם על זה שלא להנתק ח"ו מהקב"ה, נקראים בשם יהודיים.

ולכן מפרש המהרש"א שמה שאומרים שנפל פחד מרדכי עליהם הי' זה ע"י שמרדכי הי' לבוש בתפלין כיון שאז מתקיים

הפסוק וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וראו ממך, ורכים מעמי הארץ מתייחדים כי נפל פחד היהודים עליהם.

מה פועל שרכים מעמי הארץ מתייחדים לא ע"י אורה זו תורה לבד ולא ע"י שמחה זו יו"ט ולא ע"י ששון זו מילה כ"א ע"י תפלין. כיון שע"י מובטח שמירתו של יהודי בזה שרכים מעמי הארץ מתייחדים ועד שנפל פחד מהיהודים עליהם. ולכן גם הסדר בכתוב הוא שויקר הוא בא לאחרונה כיון שזה ענין נוסף ועיקרי על כל שאר הפרטים בכתוב.

מדוע ירא הגוי מתפלין דוקא ?

בתפלין רואה גוי דבר חידוש, שיהודי לוקח קלף מבהמה ודיו שנעשה מצמחים ולוקח קולמוס וכותב על קלף ולובש זה על היד ועל הראש. ובאופן כזה שגם אחרים יראו זה.

וכשיהודי מתנהג באופן כזה, הנה ע"י נעשה הכנה פרטית לגאולה האמיתית והשלימה (משיחת ימי הפורים תשכ"ח-בלתי מוגה).

מענות כ"ק אדמו"ר:

"מקדש" שבכאו"א מישראל:

שאלה:

א. לפני זמן רב חזרתי שיחה (דשר"ח אייר תשל"ו) בביהכ"נ (בשכונת) ובתוך הדברים הזכרתי ג"כ מ"ש בהשיחה "ושכנתי בתוכם...בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד".

ושאלני אחד מהמתפללים: איפה נמצא רז"ל זה, ועניתי שלע"ע ידוע זה רק בשל"ה. והמשיך הנ"ל: א"כ מדוע מגדירים זה בשם "רז"ל" ?

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר לענות:

"כי חייב אדם לומר בלשון רבו-אדה"ז לקר"ת ר"פ נשא ובכ"מ (1)" (כו אייר תשל"ח).

למחרתו, במוצש"ק (פ') בחוקתי) אמר כ"ק אד"ש מאמר ד"ה והתהלכתי גוי ובתוך

המאמר הזכיר "וארז"ל כתוכו לא נאמר אלא בתוכם" וכשאמר תיבת "רז"ל" הדגיש זה בקול רם.

שאלה:

א. בהמשך למ"ש אדה"ז בשם רז"ל (כמענת אד"ש מיום כו אייר הנ"ל), האם מתאים לומר הביאור בזה [מה שאדה"ז מתאר השל"ה בשם "רז"ל"] ע"פ המכואר (בהל' ת"ת לאדה"ז פ"ב ה"א) שפירושי ההגדות כו' נכללים בשליש דמשנה". ולכן יתכן שם "רז"ל".

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר להוסיף ולהבהיר:

"ובפרט שהובא (של"ה) - המעתיק) בכו"כ מקומות לפס"ד (והמג"א מתחיל בו)

ועפמ"ש (ציון להל' ת"ת הנ"ל) דבריו בתוקף דדבר משנה" (ר"ח סיון)

במוצש"ק פ' נשא (יב סיון) פתח כ"ק אדמו"ר ההתוועדות וזלה"ק:

עס איז דאך א התוועדות וואס קומט לכל לראש דערפאר וואס דאס איז דאך דער סיום פון ימי התשלומין פון חה"ש זמן מ"ת, ווי דער אלטער רבי בריינגט דאס אויך אראפ בסידורו פאר ובלצ"ג אז דערפאר איז ניטא קיין אמירת תחנון הי ימים אחרי חה"ש עד יום יב והוא בכלל.

וואס דערפון איז אויך פארשטאנדיק וכמדובר כמ"פ אז ענינים וואס זיינען געווען בזמן שביהמ"ק גשמי הי קיים דארפן געטאן ווערן און ווערן נמשך בכל שנה ושנה אויך בזמה"ג ומחוץ לאה"ק, ומחוץ למקדש און אויך בזה"ג בנוגע צו דעם מקדש רוחני וואס דאס איז דאך יעדער איד וואס אויף זיי איז דאך געזאגט ווערן ושכנתי בתוכם, ואמרו רבותינו ז"ל- ווי דער אלטער רבי בריינגט אראפ דעם לשון אין לקר"ת (ר"פ נשא) - בתוכו לא נאמר אלא בתוכם בתוך כאו"א.

וכמדובר כמה פעמים וואס מען זוכט דאך דעם מקור אויף דערויף איז דאך דא כמה מאמרים פון מדרשים וואס לא הגיעו אלינו. זיי זיינען געווען

ביי די ראשונים ביז וואנענט אז מען זאגט אזוי אויך בנוגע צו מקורות און דינים בגולה או דאס נעמט זיך פון מדרשים און רז"ל וואס לא הגיעו אלינו און דערפאר איז דער פסק דין אזוי געזאגט געווארן. עאכ"ו בנוגע צו ענינים- דיני הנפש - וואס דארטן איז דאך זיכער א פס"ד אויך פון מדרשים וואס לא הגיעו אלינו.

וואס דאס איז איין פירוש וואס דער אלטער רבי זאגט "ואמרו רז"ל".

דער צווייטער פירוש און דאס איז נאכמער קרוב לפשוטן של ענינים. דאס ("רז"ל") [אין של"ה ובכמה מקומות] ווערט אויכעט געבראכט אין ראשית חכמה וואס זיי זיינען דאך פוסקים בישראל בפס"ד בנוגע צו הלכה כמותו עאכ"ו שהם בכלל רבותינו ז"ל און ווי אפגעפסקניט אויך אין הלי' ת"ת (פ"ב ה"א) פון דעם אלטן רביין און מיוסד אויף אורים ותומים אז בזמנינו האט א תוקף פון דבר משנה אט די גדולי ישראל און פוסקי ישראל וואס זיינען אנגענומען געווארן ברוב תפוצות ישראל עאכ"ו ככולם.

וואס דאס איז א מאמר המוסגר אין א ענין וואס כ"כ האבן געפרעגט וכו' עכלה"ק.

[הביאור ד"מדרשים שלא הגיעו אלינו]- מצאתי אח"כ ב"הקריאה והקדושה" חדש מנ"א תש"ג - במדור התשובות לשואלים].

התחלת העבודה בבית המקדש השלישי:

שאלה:

ב. כשיחת מוצש"ק פי אמור השנה (ואור לפסח שני) סיים כ"ק אד"ש בא' משיחותיו הק' (כהביטו על השעון שלו בהעירו)

שז"ע כבר קרוב לחצות...לפסח שני) שבביהמ"ק הג' כשיהי' מוכן ובגוי נתחיל העבודה מתרומת הדשן.

ולא הבנתי שהרי תרומת הדשן הוא להרים את הדשן מקרבנות דיום שלפניו, והרי מזבח חדש אין בו קרבנות (עדיין) ?

איז דאך זיכער אז דער של"ה וואס ווערט געבראכט בריבוי מקומות אלץ פס"ד להלכה ביז וואנענט אז דער התחלה פון די אלע די חלקי שר"ע וואס דאס איז דער שר"ע או"ח וואס דארטן איז דאך פון די הויפט פוסקים באחרונים איז דאך דער מגן אברהם אין דעם ערשטען דין בריינגט ער דעם מקור שלו, דער של"ה.

און דאס איז נאך אויכעט דער ענין אז דאס שטייט אויכעט אין ראשית חכמה. [נוסף אויף ענין כמדובר די סברא פון מדרשים שלא הגיעו אלינו אבער דאמאלסט ווערט זיין ניט פארשטאנדיק פארוואס דער ראשית חכמה און דער של"ה זאגן ניט דעם לשון "אמרו רבותינו ז"ל". מיר דארפן אבער דערצו ניט אנקומען וויבאלד אז דאס פסקניט דער ראשית חכמה און דער של"ה איז דאס גענוג און בתוקף הכי גדול אז דאס גייט אריין אין תוקף דדבר משנה איז אויף דערויף דארף מען זאגן דעם לשון "אמרו רבותינו ז"ל".

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר לענות:

"קרוב לודאי שבס' רמ"ע מפאנו (עשרה מאמרות?) שאל"י מקריב ב' תמידין בכל

יום. ואין הזמ"ג לחפש ולכן ציינתי למיכאל ולהט"ד. (ב' סיון תשל"ח).

[לאחר זמן מצאתי זה בספר עשרה מאמרות מאמר אם כל חי, ח"ג סכ"ג:

כאלהו.. שהוא מזרע אברהם משרש פינחס שעמד בסיני... ואמרו עליו שהוא מקריב תמידין בבית המקדש אע"פ שהוא שמש שהרי בקדושתו הוא עומד.]

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר לענות:

"הרי הוספתי דהקרבנות מיכאל מקריב מנשמותיהן כו' (מדורש - הובא בט"ז אר"ח ס"ק ק"ן). כן - סידור המערכות לפני עלות השחר (תמיד פ"ג) (2) (כו אייר תשל"ח).

שאלה:

ב. ע"פ מענת כ"ק אד"ש הבנתי:

(1) הדשן הם מאלו הקרבנות. (2) מה שכתוב - אח"כ - בהשיחה: "עכ"פ פון די קרבנות וואס אלי' הנביא בריינגט" אולי כוונת כ"ק אד"ש הוא (גם ברמז) אל קרבנות אלו ד"מלאך מיכאל".

כתבי יד קדש

[ראה רמב"ם הל' עדות פ"ז ה"ב. פריד הי"ג]

א. יום כא אייר בלוח "היום יום" של הרבי:

יום רביעי

כא אייר, לו לעומר

ה'תש"ג

שיעורים. הומ"ט: בחוקתי, רביעי עם פירש"י. תהלים: קד"קה. תניא: כי על... וע' ומאדו כנ"ל.

א. יום רביעי

על כל אחד ואחד לדעת, כי הוא ית' בהשנחתו הפרטית נותן לכל אדם האפשרות להביא רצון העליון ית' מן הכח אל הפועל, בקיום המצות ובחיזוק היהדות ותורתנו הקדושה בכל עת ובכל מקום שהוא, ואין הדבר תלוי אלא בעבודתו.

צאג"י (=צעירי אגודת ישראל) כו אדר צד (=תרצ"ד) נדפס באג"ק אדהרי"צ ח"ג ע' עא.

הערות:

אלא בעבודתו: ראה שיעור תניא (חת"ת) דיום זה: תכלית כוונת האדם בעבודתו להמשיך אוא"ס ב"ה למטה רק שצריך תחלה העלאת מ"ן למסור לו נפשו ומאודו. וראה גם לקוטי תורה פרשתנו (בחקותי מה, ג, מו, ד - מז, ב) בארוכה.

להעיר גם מזהר ח"ג (קנב:) שסיום הימים ד"יתרעין פתיחין" (עת רצון וסיוע מיוחד מלמעלה) מסתיימים בכ' אייר. וא"כ נמצא שיום כא אייר הוא יום הראשון של התחלת עבודה בכח עצמו דוקא.

ג. "חג השבועות", בראשי תיבות.

שאלה.

בלוח "היום יום", ביום א' דחה"ש התאריך הוא א' דחה"ש וביום ב' נרשם: חגה"ש (בתוסי' גימ"ל).

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר לענות (כיום ח' תמוז תשד"מ):

Handwritten note in Hebrew: (א) ל"ע "חגה"ש אין לו שחר-סני' ת"ג... (ב) חגה"ש אינו ר"ת, כ"א צירוף תיבה עם ר"ת... (ג) חגה"ש אינו ר"ת, כ"א צירוף תיבה עם ר"ת... (ד) חגה"ש אינו ר"ת, כ"א צירוף תיבה עם ר"ת... (ה) חגה"ש אינו ר"ת, כ"א צירוף תיבה עם ר"ת...

מצי"ע "חגה"ש אין לו שחר- שהרי "חג" ה"ז כל התיבה ובמילא "חגה"ש" אינו ר"ת, כ"א צירוף תיבה עם ר"ת דתיבה שני !! אעפ"כ בכ"מ מצינו שימוש זה- כדי לקצר (ואין רוצים ב"חה"ש" - כיון שפענוחו הרגיל "חילול

ב. מאמר של הבר מצוה עם הגהות בכתי"ק של הרבי.

מאמר זה נדפס ב"קונטרס יב תמוז תשי"ח". בעת ההכנה לדפוס (בשנת תשי"ח) הגיה כ"ק אדמו"ר רשימת המאמר (כתב יד מעתיק) והעיר בו איזה תיקונים וכיו"ב (כדלקמן).

נסב, יד תאז, תרנ"ג

Handwritten notes in Hebrew, including a circled number 13 and various corrections and annotations to the printed text above.

בעמוד שלפנינו, רשם כ"ק אדמו"ר בכותרת המאמר: "יב תמוז תרנ"ג" (תאריך הבר מצוה של אדהרי"צ). בשורה הא': אות "א" קטנה ציון להערה בשולי הגליון. בשורה ד', בתחילתו: "צ"ל". בשורה ד"ה דהנה: "כתיב". ולסימו: "יש". בשורה ד"ה מצוה, מתיבות "על אחרים" לתיבת "לאחרים". ד"ה תפילין: אות "ג" קטנה לציון הערה. לסיום השורה: "כעמד".

השם" ואולי יטעו. - ואי"ז שייך בהכתיבה "חגה"פ".
ב"היום יום" שאין מקום לטעות זו - צ"ל בכ"מ "חה"ש".

*

שאלה. במאמרי חסידות שנעתקו מגוכתי"ק אדהרש"ב איתא
"חגה"ש" (בתוס' גימ"ל), האם יתכן שגם זה סדר בראשי תיבות.

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר לענות (ביום כו תמוז):

אבלת אמתה
=

דו"ק - נפ"ח אהעתיק היצחקי
והמ"ר אצ"ל

"אמתת כח עתיק כח"ס היצחקי
הרה"ק

ואת"ל שנתקנה על 30 קלו"ה
אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל ()

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל אצ"ל

להר"ת אדחגה"ש

בהמ"מ- כדאי להעתיק הערתי
ואח"כ להוסיף מדיילי

"מצאתי בגכתי"ק בתוס' הגימ"ל
בד"ה

ושאלני שכנראה ג"ז סדר בר"ת
וע"ד שעטנז שוע טוי ונוז ()

שנוז כל התיבה

ועד"ז שמים- שם מים (ב"ר . .)

אף שצ"ע אם הם ר"ת לגמרי

- ונפק"מ לנוודר שלא ישתמש

בר"ת משך זמן.

*

ומענייני חג השבועות - לספרות תורת החסידות:

לוח "היום יום"- ראשית ביכורי עטו של הרבי -

ד. ספר הערות וציונים להיום יום - חלק א':

ביום כב חשון תשמ"ב שלחתי נוסח ה"פתח דבר" ל"מפתח
ענינים" של מאמרי אדהרש"ב, בתקוה שכ"ק אדמו"ר ירשום
תאריך ההוצאה לאור.

והואיל כ"ק אדמו"ר לרשום התאריך:

ביום ח' תמוז תנש"א הואיל כ"ק אדמו"ר לענות על זה.

חה לשון קדשו:

תע"ד
אגודת ישראל
בשם ש"ק אדמו"ר
הו"ק (א"י) אגודת ישראל
א"י א"י א"י א"י
אגודת ישראל - א"י
א"י א"י א"י א"י

→ "מהיר"

להרמ"א שי זליגסון

כדאי שיו"ל באחד
הקובצים (לא כפרסום
של איש א' וק"ל)
ובסמיכות

לחג הגאולה". (כוונתו הק' - לימי יב - יג תמוז).

"כ"ף מ"ח".

מעבר לדרך (מצד השני) הואיל כ"ק אדמו"ר להעיר:

א"י א"י א"י א"י
הערת 3 וחדור
א"י א"י א"י א"י

מהיר

הבפ"מ דהערות

וכו' ל"היום יום" ?

*

ה. "קונטרס ומעין":

שלחתי לכ"ק אדמו"ר הרשימה (שיעור) על "קונטרס ומעין".

בופלא וכן תות"ל יגשו לקבל משקה וכן הווה. וכן ניגש הרש"ג שי. אד"ש קרא להסופר ושאלהו: ווען וועט מען פארענדיקן די ס"ת? וענה הסופר ח"י אלול, פאר חי אלול. אד"ש נענע להרש"ג עד"ז.

אח"כ התחיל אד"ש לדבר שיחה שיש ענין ע"ד הצחות וביאר הענין דשתי אבנים בונות שתי בתים וששה אותיות דתיבת "בראשית" בונות תש"כ צירופים וביחד עם כב אותיות יש תשמ"ב. וזה סימן ששנת תשמ"ב הוא שנה של כל ענינים טובים כו'. וכן יש הראשי תיבות שכו"כ כותבים כבר "תהי שנת בליאת משיח". ושיהי כן בפועל ואין הפירוש שצריכים לחכות עד סוף השנה אלא כמו שאמר הסופר (כנ"ל) "פאר חי אלול" שהפירוש הוא גם למחר בבוקר כו'.

בסיום ההתוועדות ציוה לנגן מלכתחילה אריבער (התנועה י פעמים) אח"כ התחיל אד"ש ניגון אביו ז"ל התנועה- י פעמים). וציוה לנגן ניגון הכנה לאדה"ז, ניגון אדה"ז וניע דזשורצי. ברכת המזון. אחרי ברהמ"ז רמז שיכריזו הסדר. ההתוועדות נגמרה בשעה 35: 12 סיים לחלק כוס של ברכה בשעה 10: 2. ולפני צאתו התחיל לנגן כי בשמחה גו'.

ג. חוברת "שבועות" [שע"י ה"מרכז לעניני חינוך"]

א' שלח לאד"ש חלק מספרו שיוציא לאור בקרוב (בצרפת). א' הכתבות שלו הוא מספר מסויים שאינו מעתיק מקור הדברים... במענה על הנ"ל כתב אד"ש:

לכתבו בהתחלת du livre ש"אמר העשל" וכו'- זה לקוח מהכוזרי (הועתק בחוברת שבועות דהמל"ח (גם בצרפתית)). מצו"ב. המצו"ב לצדקה שם. אזכיר עה"צ (יומן כז ניסן תש"מ).

"זכור ימות עולם"

א. מרשימת יומני ימי ל"ג בעומר וחג השבועות תשמ"ב, תקופת הולדת ה"בר מצוה" לאויש"ט.

ליל ל"ג בעומר:

היום שאל אד"ש להרב י. העכט את התכנית שלו בקשר לכינוס הילדים כו' והוסיף אד"ש שהוא מתכוון גם כן לדבר לפנייהם בשעה 15: 11.

יום ל"ג בעומר:

אד"ש נכנס לבית הכנסת (בלי הגארטל) ואחרי אמירת יב פסוקים ומרז"ל דיבר להילדים התוכן דל"ג בעומר, רשב"י ורבי עקיבא (ענינו דאהבת ישראל). לסיום השיחה אמר אד"ש שהיות שכבר הי ענין של תורה וגמ"ח יהי אח"כ, וצ"ל ענין של עבודה במילא ינגנו הניגון של "יבנה ביהמ"ק... שהו"ע של תפלה והניגון זאל ווערן אונזערער.

אחרי מנחה בצאתו מביהכ"נ התחיל לנגן "שיבנה ביהמ"ק" וכן אחרי מעריב.

חג השבועות תשמ"ב:

אור לערב תה"ש התוועד כ"ק אד"ש ודיבר סיום על מס' סוטה (בבלי וירושלמי). מאמר כעין שיחה ד"ה ועבדי דוד גו' (תרצ"ט). ענין הענוה.

בסעודת ב' דחה"ש אמר אד"ש גם מאמר ד"ה ועבדי דוד גו' כן דיבר ע"ד הכינוס תורה המשך להסיום דמס' סוטה. לסיום ההתוועדות אמר אד"ש שהוועד של הספר תורה דאה"ק וכן

ויהי באשמורת הבוקר

עשר דקות של מאמר 'שמימי'

בשעה שלוש לפנות בוקר בדיוק נכנס הרבי שליט"א לבית המדרש. מיד הושלך הס, הרבי עולה אל הבימה, יושב על מקומו ופותח באמירת המאמר. המספחת כרוכה על ידיו הק', עיניו הק' עצומות והקול נשמע בבית המדרש... תחושה של מתן תורה ממש

מאת הרב מיכאל-אהרן זעליגזאן

השעה הקבועה לאמירת המאמר בליל א' דתג השבועות היתה השעה שלוש לפנות בוקר. באותן השנים היה כ"ק אדמו"ר שליט"א סועד את סעודת התג בדירת כ"ק אדמו"ר מהרי"צ נ"י, בקומה השנייה של 770. עם סיום הסעודה היה חוזר להיכל קודשו. הציבור נאסף בבית הכנסת לאמירת התיקון. זמן מה לפני השעה שלוש היו כולם מתקרבים אל שולחן ההתוועדות ועומדים הכן לקבל את מני הרבי שליט"א ולשמעו את המאמר.

המראה של בית הכנסת אותה שעה היה מיוחד במינו. כיון שבעת מאמר דא"ח נהוג לעמוד, מלכתחילה לא עמדו ספסלים כמו בעת ההתוועדות וכל הציבור היה מצטופף ליד הבימה. בשעה שלוש בדיוק נכנס הרבי לבית הכנסת. מיד הושלך הס, הרבי עולה אל הבימה ויושב על מקומו ומתח באמירת המאמר. המספחת כרוכה על ידיו הק', עיניו הק' עצומות והקול נשמע בבית המדרש... תחושה של מתן תורה ממש.

כל זה, ללא הקדמת הינון הידוע (יחינון מרוסטיבוי) שמגנים תמיד כהנהגה למאמר [ואגב, בשיחת יו"ד שבת תשכ"ד אמר הרבי שליט"א שהינון לפני המאמר פועל ברוחניות פניו המוח והלב, ואף הזכיר בעניין זה את דברי הגמרא שלצורך פתיחת המוח והלב נתנו אמוראים לומר מילתא דבדיחותא למי הלימוד. תחילה "בדחי רבנן" ורק אחר כך "פתחו בשמעתא" ואמר שלפתיחת הלב ללימוד הנגלה אמורים "מילתא דבדיחותא" ולפתיחת הלב לחסידות מנגנים יינון].

כשנלצמי, זכורים לי היטב המעמדים המיוחדים בשנות תשכ"ד-תש"ל. כל מי שנכח באותו מעמד לא ישכח לעולם את ההתרששות המיוחדת של הציבור ואת ההתעלות שאין לתאר

על ידיו הק' [כהנהגת רבותינו נשיאנו] והסיר אותה רק בצאתו מבית הכנסת. מיד בסיום המאמר היו יושבים "ליחזרה", כאשר כולם עומדים סביב היחזורים, שומעים וחוזרים על המאמר שוב ושוב עד אור הבוקר... [אגב, באחת מסעודות התג בשנת תשכ"ט שאל אחד המסובים על ההנהגה לומר מאמר חסידות בשעה זו, בליל תג השבועות למנות בוקר, האם כך נהגו רבותינו נשיאנו הק' בדורות הקודמים, והרבי שליט"א ענה - כמדומני שיש מאמר מה"צמח צדק" מזמן זה. והרבי המשיך ופנה אל המסובים בשאלה האם הם זוכרים זאת. השואל העיר - אם הרבי לא זוכר, איך

אותה ברגע שכ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל את המאמרים והקול הק' הדהד בחלל ביהכ"ס - "ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר" או "בשעה שעלה משה למרום..." הדברים הנלאים על מתן תורה שיצאו מפה קדשו של הרבי, העמידה של העם השומעים ומאזינים ברוב קשב, מתאמצים שלא להחטיר אף מילה ומשתדלים לקלוט כל ענין, כל אחד לפי שיעורא דקולה - כל אלו נתנו למעמד הקדוש אופי מיוחד במינו, שאין דומה לו...

בדרך כלל היתה אמירת המאמר נמשכת כארבעים דקות. בסוף המאמר, הרבי קם ממקומו, מניו להביס, כשהמספחת עדיין כרוכה

הם זוכרים! והרבי ענה - הם זוכרים חיטב. השואל הבין, אפוא, שלרבי שליטי"א יש ספק בדבר ובסעודה הנבחרת למחרת אמר רבי שמצא את הדברים במפורש בשו"ת ק"י של הרבי, ואם כן מה הספק, נענה הרבי שליטי"א ואמר - אילו היה הדבר ספק אצלי וואלט איך ניט נעמאטערט דעם עולם פארטאג מיט א מאמר... (לא הייתי מטריח את הציבור במאמר לפנות בוקר).

ה דבר הנפלא הזה החל בשנת תשי"ב, בראשית הנשיאות של כ"ק אדמו"ר שליטי"א. באותה שנה, אחרי שהציבור סיים את אמירת התיקון וכנס הרבי שליטי"א לבית הכנסת ושאל "וואו איז דער עולם?" ומעט הנכחים ענו שהציבור הלך כעת למקוה, והרבי הוסיף ושאל "וואו איז וואל! אויכעט אין מקוה?". ענו שכן. הרבי עשה תענית ביטול בידו הק' ואחרי יעב במקומו וצויה לנג ונגון כהכנה למאמר. בתוך כך הספיק מישוה לרוץ למקוה ולהדיע "דער רבי זאגט חסידות" ומד חזרו כולם ל-770. המאמר לפנות בוקר נמשך עד שנת תשל"א. בעשרה בטבת של אותה שנה נלביע הרבנית נחמה דינה ע"ה אשת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ י"ע. מאז שוב לא סעד הרבי שליטי"א את סעודות התעב בבית הרבי י"ע, אלא בביתו שלו. בליל התעב היה הרבי הולך לביתו שברחוב פרודנט ונשאר בבית עד הבוקר. לפני תעב השבועות תשל"א נמסר לציבור בשם הרבי שליטי"א, כי המאמר לתעב השבועות יהיה כלול במאמר החסידות שייאמר בתעודות שיי"פ במדבר שחלה אותה שנה בחמישה בטיון, ערב תעב השבועות. ואכן, המאמר התחיל ב"בשעה שהקדימו ישראל נעשה למשמע" ותוכנו עוסק בענייני מתן תורה.

באותה שנה, היא שנת השבעים להולדת כ"ק אדמו"ר שליטי"א לרדף ימים ושנים טובות ובריאות, החל הרבי דבר חדש - התעודות בערבי הנחנים, אור לערב תעב הסוכות ואור לערב תעב השבועות. בערב תעב הפסח, ליל בדיקת המץ, הייתה התעודות רק פעמים אחדות ויצאות מן הכלל (ולדוגמא - בשנת תשמ"א), אבל הלילה הזה לא היה מועד קבוע לתעודות שכן בית ישראל עסקו וטרחו אז בענייני התעב.

מאז שהתועדות באור לתעב השבועות הפכה לנהוג קבוע, היה בתעודות זו מאמר חסידות על תעב השבועות שעסק בענייני דיומא. כאן היה זה בצורה הנגיחה של אמירת מאמר בטע התעודות, בתקדמת נגון כהכנה למאמר.

ה לחד המאמרים המזכירים, בליל א' דתעב השבועות לפנות בוקר ובאור לערב תעב השבועות, טעה הרבי שליטי"א להשיע מאמר חסידות בתעודות תעב השבועות עצמו הנחרכ ביום כ' דתעב השבועות לפנות ערב. וכאן היו פעמיים יוצאות מן הכלל בתן אמר הרבי שליטי"א שני מאמרים באותה התעודות. הפעם הראשונה הייתה בשנת תשט"ו. בתחילת

התעודות היה מאמר חסידות דיבור-מתחיל "יאכי ה' אלוקד", והתעודות נמשכה בכמה שיערות קודש. אחרי כן הפתיע הרבי את מסובים בדברים הבאים, שהתייחסו למאורעות שאירעו אז בכפר תב"ד כאשר מסתננים ערביים רצחו תלמידים מבית הספר למלאכה ליע ליע"ו:

"אחד מאופני ההשתתפות הוא שישעו מאן אחד עשר באי כוח לארץ ישראל, שיהיו בעיקר בכפר תב"ד ובישיבת תומכי תמימים בלדו וכן יבקרו במקומות הקדושים, ואחר כך, כאשר יחזרו לכאן יביאו אתם "אירא דארץ ישראל" לחץ לארץ..."

"אדמו"ר הוקן אמר: מה שהתעודות חסידית כולה לפעול, אפילו מלאך מיכאל לא יוכל לפעול, ובפרט שאין נכחים כמה וכמה שעיריות מאניש - יתן השי"ת שיהיה "ישם ציוה ה' את הברכה" ואת השלום.

"יכוון ההקדמה הזאת חזרה הרבי שליטי"א לנג נגון של אדמו"ר הצמח צדק, ואחר כך אמר מאמר נוסף - דיבור-מתחיל "איהו וחיהו וחד" נאב, שני המאמרים הללו המאמרים של יום א' דתעב השבועות לפנות בוקר - ד"ה "לחבוץ ענין תניית התורה לנשמת ישראל" - הם המשך אחד. שלשום דפסו בספר המאמרים תשט"ו, בלתי מוגה, ע' 494 (אילך).

ה מעט השניה בה אמר הרבי שליטי"א שני מאמרים בתעודות תעב השבועות הייתה בשנת תשל"ב, שנת השבעים. והפעם היה דבר מלא שהכל ראו שזו א הימלידיקע זאך, דבר שמיימי: במהלך התעודות חזרה הרבי שליטי"א לנג

את הניגון שלפני מאמר ואמר את המאמר "מראיהם ומעשיהם וגו'" שבתורה אור פי יתרו. הדבר נמשך פחות מעשר דקות וככל הנראה הרבי שליטי"א זייק לומר את המאמר את באת כפי שהוא מודפס בתורה אור. ואחרי כן הוסיף ואמר:

"סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר שאשר אדמו"ר הוקן היה במאסר, ביקרו אצלו תבעי"ט והרב לאדמו"ר הוקן שיאמר איהו דרוש. המגיד צויה ואדמו"ר הוקן אמר את המאמר הזה, "מראיהם ומעשיהם". כשסיים, אמר תבעי"ט לתרב המגיד - "הוא אומר את באת כמו שקיבלת ממני..."

בשיחה שלאחר המאמר הוסיף הרבי שליטי"א עד ואמר - "המאמר שייך ליום הראשון והיה בדעתי לומר אותו ביום הראשון, אבל מצד סיבות שונות זה לא יצא לפועל". אחרים זוכרים שהרבי אמר כי הסיבה היא שבאותה שעה הולכים ל"תתלוחה" לא רצה לבלבל את הסדר...

בהמשך התעודות היה עד מאמר כרגיל - דיבור-מתחיל "בשעה שהקדימו ישראל נעשה למשמע".

בשנת תשס"ט, וכינו שוב למאמר חסידות באור לערב תעב השבועות. באותו יום נסע הרבי שליטי"א לאחל ואחרי תפילת ערבית, ניוט אל הסטנציער ובעמידה החל מיד באמירת מאמר - "יאכי ה' אלוקד". המאמר הונח ע"י הרבי שליטי"א וברך דפסו בספר המאמרים מלקט ח"ג ע' קעה ואילך.

ה יחי רצון שכשם שבעת מתן תורה נטרפא כל חולי ישראל, כן תהיה לנו שלקראת זמן מתן תורתנו בשנה זו רואה ונשמע את רפואתו השלימה של כ"ק אדמו"ר שליטי"א ונשמע מפה קי תורה חדשה, תורתנו של משיח, בגאולה האמיתית והשלמה.

Letter from the Lubavitcher Rebbe

5742

Mr.....

New York, N.Y.

Greeting and Blessing:

This is to acknowledge receipt of your letter. I appreciate your thoughtfulness in letting me know the good news that your Bechor began to put on Tefillin, and this occasion was duly and fittingly celebrated by your family.

There is certainly no need to emphasize to you at length the great significance of the Mitzva of Tefillin, with the hand Tefillin being placed on the left arm facing the heart, the seat of the emotions, and on the head facing the brain, the seat of the intellect which, as our Sages point out, have a direct impact on bringing the emotional and intellectual powers into the proper harmony. No less important is the impact of the Mitzva of Tefillin placing the Jew's heart and mind - the whole person - in the service of Hashem, since the brain and the heart control and direct all the organs and functions of the physical body. The corresponding impact spiritually is that the whole being of a Jew is permeated with Torah and Mitzvot, in fulfillment of the imperative, "All your actions should be for the sake of Heaven." May G-d grant that you and your wife should have much true Yiddish Nachas, namely Torah Nachas, from each and all of your children, in good health and in happy circumstances, both materially and spiritually.

With blessing,